

Erfgoededucatie in Schiedam

Erfgoededucatie versterkt het cultureel en historisch besef van leerlingen aan de hand van materiële en immateriële sporen om hen heen. De leerlijn erfgoededucatie stelt leerlingen in staat om op passieve en actieve manier naar erfgoed te kijken. Ze leren erfgoed in relatie tot zichzelf, heden en toekomst te zien en kunnen erfgoed uit hun eigen omgeving in een cultuurhistorische context plaatsen.

Bij erfgoededucatie gaat het erom dat leerlingen zoveel mogelijk in aanraking komen met cultureel erfgoed, liefst in Schiedam. Zo kunnen ze het werkelijk beleven en de betekenis ervan ervaren. Uiteindelijk krijgen leerlingen inzicht in de verschillende vormen van erfgoed. Leerlingen maken bijvoorbeeld kennis met foto's, documenten, verhalen en gebouwen van vroeger. Het geeft hen inzicht in de geschiedenis van Schiedam en Nederland. Erfgoed maakt de lesstof tastbaar en visueel en biedt veel mogelijkheden voor vakoverstijgend onderwijs, bijvoorbeeld aardrijkskunde of Nederlands. Erfgoededucatie leent zich uitstekend voor samenwerking met culturele instellingen als musea en archieven.

Receptief vermogen

Leerlingen maken kennis met cultureel erfgoed door ernaar te kijken (gebouwen, gebruiksvoorwerpen, kunst), ernaar te luisteren (verhalen, liedjes) en door er zelf mee bezig te zijn in de klas maar ook in de eigen leefomgeving, stad, land en wereld.

Creërend vermogen

Het creërend vermogen wordt vooral ontwikkeld door erfgoed te reconstrueren en verslag te doen van al het cultureel erfgoed waarmee de leerling in aanraking is gekomen. Bijvoorbeeld door de leerlingen erover te laten vertellen (presentatie) of schrijven, maar ook door uitbeelding in collages, 3D-werken, foto's, toneel, dans en muziek.

Reflectief vermogen

Leerlingen hebben al op jonge leeftijd associaties bij het zien van oude voorwerpen, schilderijen en gebouwen of het horen van verhalen. Wat zien en horen ze precies en wat vinden ze ervan? Wat betekent cultureel erfgoed en wat doet het met hen? Leerlingen kunnen hun mening geven, beargumenteren en betekenis geven aan het cultureel erfgoed waarmee ze in aanraking komen.

Analyserend vermogen

Bij het ontwikkelen van het analyserend vermogen wordt het erfgoed in een bredere context geplaatst. Dat geldt bijvoorbeeld voor de eigen stamboom, feestdagen, seizoenen, en gebruiken in andere tijden. Ook de tien tijdvakken of de vijftig vensters van de canon komen hier aan de orde.

Leeropbrengst binnen de kerndoelen:

Primair onderwijs

Kerdoel 54, 55 en 56 (kunstzinnige oriëntatie)

Leerlingen komen in aanraking met verschillende vormen van erfgoed en worden zich bewust van de waarde en context ervan. Ze gaan er actief mee aan de slag door verslag te doen van hun beleving op een creatieve manier. Dit kan door een tekening, een fotocollage maar bijvoorbeeld ook door een rap of een lied te maken. Door op erfgoed te reflecteren leren ze er zelf betekenis aan toe te kennen.

Kerdoel 51, 52, 53 (oriëntatie op jezelf en de wereld)

Door het erfgoed te bestuderen leren de leerlingen over de kenmerkende aspecten van het tijdvak **Burgers en Stoommachines**. Ze kunnen hierdoor de verschillende vormen van erfgoed waar ze mee in aanraking komen in de tijd plaatsen. Ook leren ze de typische geschiedenis van Schiedam kennen, waardoor ze hun eigen leefomgeving meer leren waarderen.

Toelichting vakspecifieke begrippen

Binnen de leerlijn erfgoededucatie kennen we verschillende vormen van cultureel erfgoed:

- **Objecten uit het verleden** (voorwerpen, monumenten, gebouwen)
- **Documenten** (geschreven of gedrukte informatie of visuele informatie (documenten, foto's, tekeningen, film))
- **Gebruiken, gewoonten en verhalen** (immaterieel)
- **Verhalen van mensen uit het verleden** (immaterieel)
- **Kunstzinnige uitingen** (beeldend, muziek, dans, spel, media en literatuur)

Aanbieden leerstof

In de doorlopende leerlijn voor het primair onderwijs wordt vanaf groep 6 de voor kennis geactiveerd. Elk jaar worden de hoofdthema's van de excursie uit het vorig leerjaar herhaald om de leerlingen een goede basis te geven. Daarna wordt de nieuwe leerstof aangeboden.